

مصوبه «سند دانشگاه اسلامی»

شماره ۴۹۵۰/۹۲/دش

۱/۵/۱۳۹۲

مصوبه «سند دانشگاه اسلامی»

جلسه ۷۳۵ مورخ ۲۵/۴/۱۳۹۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه آزاد اسلامی - نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها

جهاد دانشگاهی - دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی

مصوبه «سند دانشگاه اسلامی» که در جلسه ۷۳۵ مورخ ۲۵/۴/۱۳۹۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می شود:

مقدمه

دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف بالاترین سطح از تفکر و علم آن جامعه محسوب می شوند و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده در جهت بخشیدن به حرکت های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. از اینجا می توان گفت که دانشگاه های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند، به اعتبار تعلق به جوامعی با پیش ها و ارزش های مختلف، واجد خصوصیات هستند که آنها را از یکدیگر متمایز می سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی با رویکرد الهی، جهان بینی اسلامی را مبنای شئون گوناگون زندگی خود قرار داد، خواهان آن است که آموزش عالی متناسب با مبانی و ارزش های اسلامی داشته باشد تا با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در جامعه اسلامی مبادرت ورزد. احیای هویت تمدنی و پیشرفت جمهوری اسلامی، مستلزم رشد متوازن و همه جانبه ابعاد علمی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی کشور است که در مسیر تعالی آن، آموزش عالی کشور نقش پیشران و موتور محرکه را برعهده خواهد داشت.

پیرو بیانات رهبر انقلاب و براساس مصوبه جلسه ۴۰۲ مورخ ۱۴/۵/۱۳۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی به منظور تدوین، راهبری و نظارت بر حسن اجرای سیاست های لازم برای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی با عنایت به دیدگاه های مقام معظم رهبری تشکیل شد.

بر اساس آیین نامه شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی، مصوب جلسه ۴۲۴ مورخ ۱۳/۵/۱۳۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی، تدوین و پیشنهاد سیاست

ها و راهبردهای مرتبط با اسلامی شدن اولویت اصلی شورا قرار گرفت. برای تحقق این منظور، شورا به نقد و ارزیابی دقیق اقدامات و فعالیت های گذشته در مورد اسلامی شدن دانشگاه ها پرداخته و با شناسایی نقاط قوت و ضعف، زمینه های فکری و مطالعاتی لازم برای سیاستگذاری دقیق و اصولی و برنامه ریزی جامع و واقع بینانه را فراهم آورد که نتیجه آن تدوین «سند دانشگاه اسلامی» ۱ در سال ۱۳۷۷ گردید.

بنابراین فرایند اسلامی سازی دانشگاه ها پیشینه ای بیش از یک دهه دارد و شاید بتوان گفت اولین سند مدون ملی در راستای تحقق آرمان انقلاب اسلامی است که با مشارکت صاحب نظران حوزوی و دانشگاهی، تدوین گردید .

پس از گذشت بیش از یک دهه تلاش و تدبیر مدیران و مجریان وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در اجرای سیاست های مصوب سند اولیه دانشگاه اسلامی و بررسی آسیب شناسانه مفاد و محصول سند در بازه زمانی سال های ۱۳۸۹ - ۱۳۷۷ و برخورداری از بلوغ و بالندگی علمی - مدیریتی کشور در عرصه تدوین اسناد کلان ملی و با عنایت به مراعات اقتضائات و شرایط معاصر جامعه اسلامی، ضرورت به روزسازی سند و تعیین نسبت و مناسبات آن با اسناد فرادستی و پیرامونی جهت استفاده بهینه از ظرفیت ملی برای دستیابی به اهداف، در مسیر اسلامی سازی دانشگاه ها بر متولیان امر محرز گردید .

برهمن اساس در پی تأکید دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبه جلسه ۲۱۲ مورخ ۱۸/۱۲/۱۳۸۹ اسلامی شدن دانشگاه ها، دبیرخانه شورا در سال ۱۳۹۱ مأموریت بازنگری و به روزرسانی سند را ذیل راهبرد کلان «نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی» و راهبردهای کلان مرتبط «۱۰، ۸، ۶، ۲» نقشه جامع علمی کشور با نگرشی نظام واره به ابعاد (فرهنگی - تربیتی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و مدیریتی) دانشگاه اسلامی ۲ به انجام رساند.

- ۱- اسلامی شدن دانشگاه ها و تعریف دانشگاه اسلامی در این سند براساس دیدگاه و رهنمودهای حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری تنظیم شده است.
 - ۲- در این سند منظور از «دانشگاه اسلامی» دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی - پژوهشی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی بوده و به تعبیر دیگر نظام آموزش عالی مراد می باشد.
- بنابراین با استفاده از تجربیات گذشته و آینده پژوهی با طراحی و رویکردهای علمی و تحلیلی با تشکیل کارگروه های چهارگانه تخصصی و همکاری صمیمانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، جهاد دانشگاهی، کمیسیون حوزوی، شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و با مشارکت فعال نخبگان و کارشناسان دانشگاهی و حوزوی و مشارکت دانشگاه های کشور از طریق ارتباطات مستقیم و مجازی سند مذکور همسو با اسناد فرادستی تدوین گردید ۱ و در جلسات فشرده به تصویب شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی رسید.

فصل اول

مأموریت

دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه نماد بالاترین سطح علم و فرهنگ آن جامعه محسوب می شوند؛ بنابراین آموزش عالی کشور بایستی، مبدأ تحولات علم و فرهنگ باشد. احیای هویت تمدنی و پیشرفت جمهوری اسلامی، مستلزم رشد متوازن و همه جانبه ابعاد علمی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی کشور است که در مسیر تعالی آن، آموزش عالی کشور نقش پیشران و موتور محرکه را برعهده خواهد داشت.

آموزش عالی کشور رسالت های مختلفی در ابعاد فرهنگی - تربیتی، آموزشی، پژوهش و فناوری و مدیریتی بر عهده دارد که بایستی آنها را به صورت نظام واره لحاظ نمود که مهم ترین آنها عبارتند از:

- تربیت متخصصین متعهد، خلاق، متخلق، ماهر و کارآفرین

- تولید، انتقال و انتشار علم و فناوری در خدمت نیازهای جامعه اسلامی

- ساختاری کارآمد و اثربخش با تعامل سازنده و اثرگذار در سطوح ملی، منطقه ای و فراملی

اصول و مبانی

(۱) حاکمیت اصول اعتقادی، احکام و اخلاق اسلامی در تمامی ابعاد دانشگاه

نهادینه سازی اصول، معارف، شریعت و اخلاق اسلامی و توجه به فرهنگ امامت، ولایت و انتظار در تمامی ابعاد دانشگاه اسلامی

(۲) خردورزی و عقلانیت

تقویت عقلانیت، خردورزی و خلاقیت در میان دانشگاهیان در پرتو تعالیم اسلامی و توجه به همسویی مفاهیم وحیانی، عقلانی و تجربی

(۳) قدسی بودن علم و محیط های علمی

توجه به قداست علم و فضای آموزش عالی و تلقی عبادت از تعلیم و تعلم و تکریم عالم و متعلم

(۴) تقدم تزکیه بر تعلیم

اولویت دادن به تربیت و تهذیب روحی و تعالی معنوی سرمایه انسانی دانشگاه و محوریت داشتن تزکیه در محتوای آموزشی و پژوهشی و تنظیم ساختارهای دانشگاه

(۵) تعهد به آرمان های انقلاب اسلامی

برخورداری از بینش و بصیرت دینی و سیاسی و ایفای نقش در عرصه های مختلف و حضور فعال در صحنه و تقویت دلبستگی به نظام و وفاداری به ارزش ها و

صبر و پایداری در جهت تحقق آرمان های انقلاب اسلامی

(۶) جهاد علمی و ارتقای اعتماد به نفس ملی و تولید علم نافع و توسعه نهضت نرم افزاری

ارتقاء خودباوری علمی و رهایی از وابستگی علمی، تولید و توسعه علم نافع، کارآمد و بومی در جهت تأمین آرمان های نظام به منظور پیشرفت و خودکفایی علمی -

فناوری و ترویج آزاداندیشی و تضارب آراء در میان دانشگاهیان

(۷) تقدم منافع ملی و مصالح عمومی بر منافع فردی و گروهی و اهتمام بر وحدت ملی

مقدم داشتن منافع نظام بر منافع شخصی و گروهی و ایفای نقش مؤثر دانشگاه در حفظ مصالح نظام و تأمین منافع عمومی و وحدت ملی و در خدمت جامعه بودن

دانشگاه ها

(۸) تمدن سازی دانشگاه ها

تولید دانش و فرهنگ تمدنی با رویکرد اسلامی و آینده پژوهانه و تأثیرگذار و الگو برای دانشگاه های جهان و احراز مرجعیت علمی

(۹) وحدت حوزه و دانشگاه

وحدت در هدف و تعامل و همکاری همه جانبه؛ علمی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و هنری حوزه و دانشگاه

(۱۰) عدالت محوری در تمامی شئون دانشگاه

توزیع و بهره مندی عادلانه از امکانات آموزش عالی در نظامات چهارگانه با تأکید بر عدالت آموزشی

۱- شایان ذکر است کلیات، اصطلاحات و مدل های مفهومی و سایر مباحث تکمیلی در نسخه پیوست ارائه شده است.

(۱۱) تعادل و هماهنگی در نظامات چهارگانه دانشگاه

ایجاد توازن هدفمند و یکپارچگی در نظام های چهارگانه دانشگاه؛ فرهنگی - تربیتی، آموزشی، پژوهشی - فناوری و مدیریتی

(۱۲) ارتقاء جایگاه هدایتگر خانواده در تعالی بخشی علمی و فرهنگی دانشجویان

تقویت بنیان خانواده و گزینش بومی با تأکید بر مسئولیت پایان ناپذیر خانواده در امر تعلیم و تربیت با احترام به هویت دانشجوی

(۱۳) اعتلای فرهنگی فضای عمومی دانشگاه

انضباط بخشی و اعتلای فرهنگی - تربیتی فضای عمومی دانشگاه ها و رعایت شئونات محیط علمی و تعظیم شعائر در دانشگاه ها براساس فرهنگ اسلامی

(۱۴) اهتمام به ملازمات پیوستگی دو نظام آموزش عالی و آموزش عمومی

ایجاد پیوستگی در سیاست گذاری و برنامه ریزی میان دو دوره آموزش عمومی و آموزش عالی به منظور تداوم فرایند فعالیت های تعلیم و تربیت

فصل سوم

چشم انداز نظام آموزش عالی در افق ۱۴۰۴:

«برخوردار از دانشگاه ها و پژوهشگاه های پیشگام در عرصه تولید دانش تمدنی و تبیین و توسعه فرهنگ جهانی اسلام و پیشتاز در گسترش مرزهای دانش و علوم کاربردی و کارآمد مبتنی بر نگرش وحیانی به منظور کسب مرجعیت علمی و فرهنگی در منطقه و جهان اسلام و دارای اساتید عالم، متدین، عدالت خواه و آزاداندیش تربیت یافته در مکتب اسلام و انقلاب، مسئولیت پذیر در عرصه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی با توانایی تربیت متخصصانی متدین و متعهد و دانشمندی برتر»
دانشگاه اسلامی در افق ۱۴۰۴ با اتکال بر قدرت لایزال الهی و در راستای احیای تمدن اسلامی - ایرانی دارای چشم اندازهای بخشی ذیل خواهد بود:

۱- چشم انداز فرهنگی - تربیتی:

«خردورز، آزاداندیش و خلاق»، «با اعتماد به نفس علمی و ملی بالا و تأمین کننده استقلال علمی و خودکفایی کشور»، برخوردار از «هویت تمدن ساز اسلامی - ایرانی»، «الهام بخش در جهان اسلام»، «متعهد به آرمان های انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی»، «پرورش دهنده نخبگانی عالم، معتقد، متشروع و متخلق و مهذب» و «تجلی بخش الگوی سبک زندگی اسلامی - ایرانی»

۲- چشم انداز آموزشی:

«برخوردار از اساتید عالم، متدین، انقلابی، محقق و مولد علم نافع، کارآمد و منطبق بر آموزه های دینی و وحیانی، عدالتخواه و آزاداندیش تربیت یافته در مکتب اسلام و انقلاب، مسئولیت پذیر در عرصه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی با توانایی تربیت دانش آموختگانی متخصص، متعهد، خلاق و کارآفرین، تولیدکننده محتوای آموزشی منطبق بر دین، عدالت محور، معتقد به نورانیت و قدسیت علم و تکریم عالم و متعلم»

۳- چشم انداز پژوهش و فناوری:

پیشتاز در عرصه «تولید و گسترش مرزهای دانش و علوم کاربردی و کارآمد مبتنی بر آموزه های دینی و وحیانی» با «مرجعیت علمی و فرهنگی در جهان اسلام» و «پیشتاز نهضت نرم افزاری» با توانایی جذب و تربیت محققانی نوآور و توانمند در حل و تحلیل چالش های علمی و بین المللی و دانشمندی برتر در عرصه های مورد نیاز کشور و منطقه و متعامل با حوزه

«متوازن و نظام مند»، «عدالت محور و کارآمد»، «درخدمت مصالح عمومی و منافع ملی»، «کارآفرین، ارتقاءدهنده بعد علمی، مهارتی و اخلاقی سرمایه های انسانی»، «دارای شاخص و استانداردهای بومی» و «پویا و با نشاط»

فصل چهارم

اهداف کلان ۱

- ۱) تعمیق و نهادینه سازی معارف و آموزه های اسلامی در دانشگاه ها
- ۲) تحقق آرمان ها و ارزش های انقلاب اسلامی
- ۳) تولید دانش تمدنی بویژه علوم انسانی - اسلامی
- ۴) تعمیق خردورزی و عقلانیت و تقویت روحیه آزاداندیشی و خلاقیت در دانشگاه ها
- ۵) دستیابی دانشگاه ها به اقتدار علمی، فرهنگی و اقتصادی در جهان اسلام و منطقه
- ۶) توسعه ع دالت آموزشی با توجه به آمایش سرزمین
- ۷) توسعه تعامل علمی در عرصه های بین المللی و دستیابی به مرجعیت علمی و فرهنگی در منطقه و جهان اسلام
- ۸) گسترش تعامل حوزه و دانشگاه
- ۹) تحقق سبک صحیح زندگی اسلامی

۱- در اسناد پیوستی براساس چشم اندازهای بخشی و اهداف کلان، اهداف عملیاتی تدوین خواهد شد.

۱۰) ارتقای مستمر و نظام مند بعد علمی، مهارتی و اخلاقی دانشگاهیان

۱۱) مشارکت حداکثری دانشگاه ها در تمدن سازی نوین اسلامی

۱۲) احیاء و ارتقای نقش خانواده در فرایند تعلیم و تربیت

فصل پنجم

نظام فرهنگی - تربیتی

راهبرد ۱:

تبیین و طراحی نظام جامع فرهنگی - تربیتی دانشگاه ها مبتنی بر آموزه های اسلامی و هماهنگی دیگر نظامات ۱ دانشگاهی با آن

اقدامات:

۱-۱- طراحی، تدوین و تحقق نظام جامع فرهنگی تربیتی براساس مبانی، اصول، اهداف، مراحل و روش های فرهنگ و تربیت اسلامی

۱-۲- تدوین آیین نامه هماهنگ کننده و انسجام بخش دیگر نظامات دانشگاهی با نظام جامع فرهنگی - تربیتی در محیط دانشگاه

۱-۳- ایجاد جایگاه سازمانی مناسب و کارآمد برای تحقق نظام جامع فرهنگی - تربیتی در دانشگاه ها متناسب با محیط دانشگاه

راهبرد ۲:

اقدامات:

۲-۱- بازتدوین فلسفه تعلیم و تعلم

۲-۲- تدوین فلسفه تعلیم و تعلم ناظر به رشته های مختلف دانشگاهی

۲-۳- گفتمان سازی فلسفه تعلیم و تعلم

۲-۴- الگوسازی از شخصیت ها و مفاخر علمی - فرهنگی کشور

راهبرد ۳:

تبیین و طراحی نظام رتبه بندی فرهنگی - تربیتی اسلامی دانشگاه ها به منظور ایجاد فضای رقابتی

اقدامات:

۳-۱- طراحی، تدوین و بهینه سازی مؤلفه ها، شاخص ها، ساختار و کارکرد نظام رتبه بندی فرهنگی - تربیتی با نگرش اسلامی

۳-۲- تدوین آیین نامه رتبه بندی فرهنگی - تربیتی دانشگاه ها و بازتعریف تخصیص بودجه و ظرفیت های دانشگاه ها براساس آن

۳-۳- ایجاد نهاد رتبه بندی و نظارت و ارزیابی دانشگاه ها در سطح ملی به صورت فرادستگاهی در جهت افزایش فضای رقابتی میان دانشگاه ها

راهبرد ۴:

تبیین نقش تربیتی و اخلاقی استادان و تکریم مقام ایشان

اقدامات:

۴-۱- تدوین شاخص های تکریم و فرایند شناسایی و انتخاب اساتید الگو

۴-۲- تجلیل از اساتید منتخب علمی، فرهنگی و سیاسی در محیط دانشگاه

۴-۳- ترغیب اساتید به مشارکت در فعالیت های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی

۴-۴- ترویج نقش و جایگاه تربیتی و اخلاقی اساتید و نهادینه سازی آن در جامعه

۴-۵- تقویت جایگاه هم اندیشی اساتید و ارتقای ظرفیت آن در حل مسائل کلان نظام و طراحی سازوکار تعامل اساتید با مسئولین دستگاه ها و مسئولین ارشد نظام

۴-۶- تقویت نقش «استاد مشاور» به منظور تسری نقش اساتید از حوزه های آموزشی به حوزه های فرهنگی - تربیتی

۴-۷- تدوین اخلاق حرفه ای اسلامی اساتید

راهبرد ۵:

احیای هویت تمدن ساز اسلامی - ایرانی با ارتقاء روحیه خودباوری و نفی انفعال و خودباختگی در مقابل تمدن غرب

اقدامات:

۵-۱- تبیین ابعاد، مؤلفه ها و شاخص های هویت تمدن اسلامی - ایرانی و مواجهه انتقادی با دیگر تمدن ها

۵-۲- تدوین نقشه راه مشارکت فعال اساتید، نخبگان و دانشجویان در پروژه های ملی و تمدنی و فراهم کردن سازوکار حمایت از ایشان

۵-۳- ایجاد سازوکار کارآمد به منظور پژوهش مستمر و رصد تحولات تمدن غرب و غرب شناسی با هدف تعامل انتقادی با آن براساس معیارهای عقلانیت اسلامی

۱- نظام «آموزشی»، نظام «پژوهش و فناوری» و نظام «مدیریتی»

- ۴-۵ - توسعه نظریه پردازی و طراحی برنامه های آموزشی و پژوهشی در جهت تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
- ۵-۵ - تدوین سازوکار فرهنگ سازی برای ارتقاء منزلت نخبگان و توجه به نخبه پروری
- ۶-۵ - مطرح کردن دستاوردهای دانشمندان اسلامی - ایرانی قدیم و جدید در متون درسی
- ۷-۵ - حمایت، تشویق و الگوسازی از شخصیت ها، مفاخر فرهنگی و تجلیل از مقام شهدای علم و فناوری

راهبرد ۶:

تعمیق بینش، بصیرت و افزایش نشاط سیاسی - فرهنگی و انقلابی دانشگاهیان

اقدامات:

- ۱-۶ - تبیین و ترویج اندیشه های سیاسی و فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری
- ۲-۶ - طراحی و تدوین دوره های دانش افزایی در سطوح مختلف (اساتید، دانشجویان و کارکنان)
- ۳-۶ - گسترش و تعمیق نهضت نرم افزاری در جهت تدوین نظریه های اجتماعی و سیاسی مبتنی بر بینش انقلابی - اسلامی
- ۴-۶ - حمایت از جلسات نقد، مناظره و کرسی های آزاداندیشی در جهت افزایش نشاط سیاسی دانشگاه ها
- ۵-۶ - حمایت و ساماندهی مؤسسات و مراکز مطالعاتی - تحقیقاتی به منظور تولید و استفاده بهینه از محصولات آنان در حوزه انقلاب اسلامی و استکبارستیزی
- ۶-۶ - ارزیابی مستمر وضعیت سیاسی - فرهنگی دانشگاهیان و اصلاح و ارتقای ضوابط فعالیت های سیاسی و فرهنگی

راهبرد ۷:

تقویت منطق خردورزی و روحیه آزاداندیشی، پرسشگری و پاسخگویی و نقدپذیری در فضای عمومی و علمی دانشگاه ها

اقدامات:

- ۱-۷ - تأمین زیرساخت های حقوقی لازم جهت توسعه آزاداندیشی و بازنگری در قوانین موجود با هدف حمایت از روحیه خردگرایی و آزاداندیشی و پرسشگری
- ۲-۷ - برنامه ریزی و تدوین ضوابط و مقررات جامع جهت ممانعت از مداخلات برون دانشگاهی در مقوله آزاداندیشی، خردورزی و پرسشگری
- ۳-۷ - حمایت، تقویت و توسعه کرسی های آزاداندیشی، نقد و مناظره و تدوین سیاست های تشویقی
- ۴-۷ - برنامه ریزی برای ابداع روش های نوین در عرصه آزاداندیشی و خردورزی
- ۵-۷ - طراحی و اجرای دوره های آموزشی و توجیهی برای متولیان و برگزارکنندگان کرسی های آزاداندیشی در دانشگاه ها

راهبرد ۸:

ارتقای تعامل حوزه و دانشگاه با تأکید بر حل مشکلات فرهنگی - سیاسی و اجتماعی جامعه

اقدامات:

- ۱-۸ - ایجاد سازوکار و ساختار کارآمد وحدت حوزه و دانشگاه و تقویت نهادها و مراکز موجود
- ۲-۸ - شناسایی زمینه های همکاری مشترک و تعیین اولویت های همکاری حوزه و دانشگاه در جهت رفع نیازهای جامعه و حل مسائل کلان فرهنگی، سیاسی و

- ۳- ۸ - حمایت از حضور علمی، فرهنگی - سیاسی و اجتماعی حوزویان و دانشگاهیان در مراکز علمی یکدیگر
- ۴- ۸ - معرفی اسوه های علمی، فرهنگی - سیاسی و اجتماعی حوزه و دانشگاه به یکدیگر
- ۵ - ۸ - آسیب شناسی تعامل حوزه و دانشگاه و بررسی راهکارهای ارتقای آن
- ۶ - ۸ - حمایت و توسعه حوزه های علوم اسلامی دانشگاهیان و استفاده از ظرفیت آنها در جهت ارتقاء سطح آموزش عالی کشور

راهبرد ۹:

تبیین و ترویج نواندیشی دینی در زمینه های مورد نیاز دانشگاهیان و نخبگان با سازماندهی ظرفیت های حوزوی و دانشگاهی

اقدامات:

- ۱- ۹- تعریف و تبیین مؤلفه های هستی شناسی، ارزش شناسی، معرفت شناسی و انسان شناسی نواندیشی دینی
- ۲- ۹- تعریف و تبیین جایگاه و منزلت عقل و وحی در نظام فکری - دینی

۱- دستاوردهایی نظیر جهاد سازندگی، بسیج، نهضت سوادآموزی، سپاه، جهاد دانشگاهی و...

- ۳- ۹- تبیین رابطه علم و دین در خدمات متقابل هر دو در شکوفایی تمدن اسلامی - ایرانی
- ۴- ۹- زمینه سازی فرهنگی و اجتماعی برای نواندیشی دینی و حمایت از تولید ادبیات نو در این زمینه
- ۵- ۹- معرفی، الگوسازی و حمایت از چهره های خلاق و نواندیش دینی
- ۶- ۹- ترویج عقلانیت و حکمت اسلامی در جهت ارتقای خردورزی و دین باوری
- ۷- ۹- ترویج اسلام ناب محمدی و مقابله با آفت های التقاط، تحجر، سطحی نگری، خرافه گرایی، بدعت و عرفان های نوظهور

راهبرد ۱۰:

افزایش روحیه نشاط، امید و پویایی در دانشگاهیان و مدیریت زمان جهت بهره وری بهینه از سرمایه عمر با بهره گیری از آموزه های اسلامی

اقدامات:

- ۱- ۱۰- تفسیر و تبیین جامع از شادی و نشاط و ارائه الگوی مطلوب
- ۲- ۱۰- ایجاد سازوکار تقویت نشاط و امید به آینده
- ۳- ۱۰- آموزش مدیریت زمان و کسب مهارت های لازم جهت استفاده بهینه از وقت و عمر
- ۴- ۱۰- تقویت تشکل های دانشجویی به منظور مشارکت دانشجویان در فعالیت های دانشگاهی
- ۵ - ۱۰- شناسایی و بهره مندی از ظرفیت های دانشگاهی و غیردانشگاهی به منظور افزایش روحیه نشاط و پویایی
- ۶- ۱۰- ترویج ورزش با تأکید بر ورزش همگانی و توسعه امکانات ورزشی در دانشگاه ها
- ۷- ۱۰- نهادینه سازی فرهنگ مطالعه، کار، تلاش و فعالیت های جهادی

راهبرد ۱۱:

ارتقای روحیه قانون مداری، مسئولیت و نظم پذیری و التزام به اخلاق حرفه ای اسلامی

اقدامات:

- ۱۱-۱- تعریف و تبیین مبانی و شاخص های قانون مداری، مسئولیت و نظم پذیری و اخلاق حرفه ای اسلامی
- ۱۱-۲- تدوین مرام نامه و منشور مسئولیت های فرهنگی - اجتماعی و منشور اخلاق حرفه ای اسلامی دانشگاهیان
- ۱۱-۳- آسیب شناسی روندهای مشارکتی موجود و طراحی و استقرار نظام مشارکت دانشگاهیان
- ۱۱-۴- زمینه سازی و استفاده حداکثری از ظرفیت ها و توان دانشجویان در همکاری برای اداره امور دانشگاه
- ۱۱-۵- ایجاد زمینه آموزش و تعیین مشوق ها در جهت تقویت روحیه مسئولیت و نظم پذیری و قانونمندی دانشگاهیان در مسائل اجتماعی، ملی و بین المللی
- ۱۱-۶- ایجاد زمینه و ساختار کارآمد و توسعه هدفمند کانون های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی جهت همکاری بین تشکیلی دانشگاه ها
- ۱۱-۷- زمینه سازی و ارتقای انگیزه و روحیه مشارکت جویی دانشگاهیان و توسعه قابلیت های اجتماعی و مهارت های ارتباطی و گروهی ایشان

راهبرد ۱۲:

تعامل اثربخش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دانشگاه های کشور با دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی دیگر کشورها به ویژه در جهان اسلام و افزایش سهم تأثیرگذاری بر آنها

اقدامات:

- ۱۲-۱- شناسایی و استفاده از ظرفیت های دانشگاه ها و نهادها در حوزه فعالیت های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی در عرصه بین المللی
- ۱۲-۲- ایجاد ساختارهای کارآمد و اثربخش جهت توسعه هماهنگی و هم افزایی فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در عرصه بین المللی
- ۱۲-۳- طراحی سازوکارهای هم اندیشی و تعامل نخبگان فرهنگی دانشگاه های جهان در جهت تحقق جبهه متحد آزاداندیشان استکبارستیز و مبارزه با آپارتاید علمی و سیاسی و صهیونیسم بین المللی و حمایت از مستضعفین به ویژه ملت فلسطین
- ۱۲-۴- توسعه تعامل با دانشگاه های جهان اسلام و استفاده مؤثر از تعاملات علمی - بین المللی در جهت مشارکت فعال و مؤثر در عرصه های فرهنگی - سیاسی و اجتماعی و کسب تجربیات بین المللی
- ۱۲-۵- حمایت از شبکه های دانشگاهی مردم نهاد در جهان اسلام در جهت حمایت از بیداری اسلامی به ویژه اتحادیه جهانی اساتید مسلمان دانشگاه ها و سایر تشکل های بین المللی اساتید
- ۱۲-۶- توسعه فعالیت های علمی بین المللی از طریق افزایش سهم دانشگاه ها با محوریت بیداری اسلامی
- ۱۲-۷- حمایت از فعالان و فعالیت های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان جهان منطبق با آرمان های انقلاب اسلامی

راهبرد ۱۳:

گسترش فرهنگ جهاد، ایثار، شهادت و ترویج ارزش های دفاع مقدس و زمینه سازی برای خدمت رسانی به مستضعفین در دانشگاه ها

اقدامات:

- ۱۳-۱- تدوین مؤلفه ها، شاخص ها و ارزش های دفاع مقدس، فرهنگ جهادی و روحیه بسیجی
- ۱۳-۲- تدوین دستاوردهای علمی و فرهنگی دفاع مقدس و انقلاب اسلامی و استفاده در متون و برنامه های درسی
- ۱۳-۳- ترویج فرهنگ جهادی و تفکر بسیجی و زمینه سازی برای مشارکت حداکثری همه دانشگاهیان در برنامه های جهادی و خدمت رسانی به محرومین و مستضعفین در عرصه های ملی و بین المللی
- ۱۳-۴- توسعه فعالیت های علمی، فرهنگی، ادبی و هنری در حوزه های دفاع مقدس و تکریم مقام والای شهیدان

۵- ۱۳- معرفی و تکریم جانبازان و ایثارگران و چهره های حماسه ساز دفاع مقدس و بسیجیان موفق در عرصه های علمی و فرهنگی به عنوان الگو برای نسل جوان دانشگاهی

راهبرد ۱۴:

نهادینه سازی فرهنگ عفاف و حجاب، ساماندهی فضای عمومی دانشگاه ها و حفظ شئون محیط علمی دانشگاه

اقدامات:

- ۱- ۱۴- گسترش فرهنگ عفاف و حجاب با تأکید بر اجرای ضوابط، تکمیل و متناسب سازی آن با مقتضیات دانشگاهی و مراکز آموزشی و نظارت بر حسن اجرا
- ۲- ۱۴- ایجاد سازوکار ترویج، اجرا و به روز رسانی طرح انطباق و بازنگری و کارآمدسازی شاخص ها و مراعات اصول آن در فرایند اعتباربخشی بیمارستان ها و مراکز بهداشتی
- ۳- ۱۴- اجرای دقیق و به روزرسانی استانداردها و آیین نامه های پوشش و رفتار حرفه ای در محیط های آموزش و درمان دولتی و غیردولتی
- ۴- ۱۴- حمایت از پژوهش ها و فعالیت های علمی و کاربردی در زمینه عفاف و حجاب در دانشگاه ها
- ۵- ۱۴- تشویق دانشگاهیان فعال دارای نوآوری و ابتکار در جهت ترویج و زمینه سازی فرهنگ عفاف و حجاب
- ۶- ۱۴- بازنگری و بهسازی در طراحی فضاها و بهینه سازی خدمات دانشگاه با هدف کاهش اختلاط غیرضروری دختر و پسر
- ۷- ۱۴- بهسازی محیط های درمانی براساس معماری اسلامی - ایرانی به منظور ارتقای سلامت معنوی
- ۸- ۱۴- ترغیب و حمایت از تأسیس و گسترش دانشگاه های ویژه دختران و پسران با رعایت عدالت و کیفیت آموزشی و حق انتخاب داوطلبانه خانواده ها
- ۹- ۱۴- تبیین و تدوین منشور حقوق بیمار و تکریم آن در فرایند آموزش و درمان و رعایت احکام شرعی و آداب اسلامی
- ۱۰- ۱۴- استفاده از فرصت های متون درسی مرتبط، جهت تبیین فلسفه، ارزش و موازین شرعی حجاب و عفاف با تأکید بر نتایج فردی و اجتماعی در محیط دانشگاه
- ۱۱- ۱۴- حمایت از طراحی، تولید، تأمین و دسترسی آسان به پوشش متناسب با ارزش های اسلامی جهت توسعه فرهنگ عفاف و حجاب
- ۱۲- ۱۴- تبیین آثار مثبت و سازنده حجاب و عفاف در رشد علمی و اخلاقی جامعه در جهت اقناع جوانان دانشجو و درونی سازی حجاب و آگاهی بخشی در مورد آثار و پیامدهای منفی ترویج اخلاق جنسی غربی
- ۱۳- ۱۴- ایجاد سازوکار اثربخش جهت ترویج و توسعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر متناسب با شئون دانشگاه اسلامی
- ۱۴- ۱۴- ساماندهی و سیاستگذاری فرایند جذب دانشجویان مستعد، ارزشی و محجبه خارجی بویژه از جهان اسلام و ارتقای وضعیت فرهنگی و سیاسی آنان

راهبرد ۱۵:

اولویت دادن به پذیرش بومی دانشجویان و تقویت ارتباط دانشگاه با خانواده

اقدامات:

- ۱- ۱۵- طراحی و تدوین نظام تعامل خانواده و دانشگاه و تقویت زیرساخت های ارتباط بین دانشگاه و خانواده با تأکید بر فضای مجازی
- ۲- ۱۵- بازنگری در نظام پذیرش دانشجو بر مبنای سند آمایش در راستای تقویت بومی گزینی
- ۳- ۱۵- ارتقاء سطح کیفی دانشگاه های بزرگ استانی جهت حفظ نخبگان در استان های خود
- ۴- ۱۵- اطلاع رسانی از وضعیت تحصیلی دانشجویان به خانواده ها و ارتقاء دانش و بینش و به ویژه مسئولیت پایان ناپذیر تربیتی والدین در قبال فرزندان دانشجو

راهبرد ۱۶:

اهتمام بر اصل خانواده محوری و ترویج و تسهیل ازدواج دانشجویی و تبیین موازین دینی و اخلاقی ارتباط مشروع و برقراری محرمیت حسب شرایط و مقتضیات در

اقدامات:

- ۱۶-۱- تبیین اخلاق جنسی از دیدگاه اسلام و ارائه راه حل های اسلامی و اخلاقی برای روابط سالم دانشجویان در فضاهای دانشگاهی و برنامه ریزی برای رفع اختلاط های غیرضروری در محیط های علمی و دانشگاهی
- ۱۶-۲- تدوین متون درسی جهت طرح مباحث مرتبط با نیازها و مقتضیات زندگی مشترک و اصلاح و بازنگری متون مغایر با آن
- ۱۶-۳- تقویت فرهنگ مشاوره و توسعه نهادهای مشاوره اخلاقی و دینی دانشجویان و برگزاری دوره های آموزشی متناسب با سبک زندگی اسلامی
- ۱۶-۴- آسیب شناسی و پایش ازدواج های دانشجویی و یافتن راهکارهایی برای توسعه و ترویج آن
- ۱۶-۵- تهیه و تدوین پیوست فرهنگی خانواده محور در رشته های مختلف
- ۱۶-۶- تشویق و ترغیب ازدواج دانشجویی با رعایت اصل سادگی و الگوسازی آیین ازدواج آسان و آگاهانه
- ۱۶-۷- شناسایی و هماهنگی نهادهای اشخاص و دستگاه های اجرایی برای تأمین امکانات و منابع مورد نیاز برای ازدواج دانشجویی
- ۱۶-۸- حمایت و تشویق دانشجویان متأهل و دارای فرزند در راستای ارتقاء تحصیلی آنان

راهبرد ۱۷:

تبیین و ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی با رویکرد تمدن سازی نوین اسلامی

اقدامات:

- ۱۷-۱- آسیب شناسی سبک زندگی موجود و طراحی، تبیین و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و عناصر آن با تأکید بر سبک زندگی دانشگاهیان بر مبنای تمدن سازی نوین اسلامی
- ۱۷-۲- ایجاد سازوکار استفاده از ظرفیت متون درسی، منابع آموزشی و فعالیت های فرهنگی به منظور تقویت معرفت، باور و عمل به سبک زندگی اسلامی - ایرانی در دانشگاه
- ۱۷-۳- تقویت فضایل اخلاقی و حرفه ای مدیران و اعضای هیأت علمی و تحکیم نقش الگویی آنان در زمینه سبک زندگی اسلامی - ایرانی
- ۱۷-۴- ایجاد زمینه برای ایفای نقش مثبت دانشگاه ها به ویژه اساتید در تبیین و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی در جامعه
- ۱۷-۵- حمایت از پژوهش های دانشگاهی مربوط به سبک زندگی اسلامی - ایرانی

راهبرد ۱۸:

تعظیم شعائر اسلامی و توجه خاص به نماز و مسجدمحوری در فعالیت های دینی، فرهنگی و علمی دانشگاه

اقدامات:

- ۱۸-۱- ساماندهی و ارتقاء عوامل مؤثر در توسعه و ترویج نماز و شعائر اسلامی در میان دانشگاهیان
- ۱۸-۲- ساماندهی و حمایت مادی و معنوی از فعالیت ها و محصولات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی دانشگاهیان در حوزه نماز و شعائر اسلامی
- ۱۸-۳- توسعه و تجهیز مساجد و نمازخانه های دانشگاه ها و واحدهای مربوطه
- ۱۸-۴- ساخت پردیس دانشگاه ها با محوریت مسجد و طراحی الگوی مسجد دانشگاهی با رویکرد معماری اسلامی
- ۱۸-۵- تجمیع فضاهای فرهنگی دانشگاه ها با رویکرد مسجدمحوری در فعالیت های علمی و فرهنگی
- ۱۸-۶- حمایت و تقویت هیأت های دانشجویی در جهت تعظیم شعائر و عمق بخشی دن به فعالیت های فرهنگی آنها

- ۷-۱۸- متناسب سازی برنامه های علمی و آموزشی با فرهنگ نماز و روزه و تعظیم شعائر اسلامی
- ۸- ۱۸- تعمیق ابعاد معرفتی، معنوی و ارتقای روحیه تقواطلبی به عنوان مبنای تعظیم شعائر اسلامی
- ۹- ۱۸- ترویج و تشویق فرهنگ سبقت در خیرات و وقف با حمایت از خیرین و واقفین دانشگاهی و غیردانشگاهی و استفاده از انگیزه های آنان در ساخت و ارتقای مساجد
- ۱۰- ۱۸- جذب، تقویت و ارتقای دانش و مهارت ائمه جماعات در عرصه های علمی، فرهنگی و سیاسی

راهبرد ۱۹:

ارتقای فرهنگ قرآن و عترت در بین دانشگاهیان به منظور انس با قرآن و تدبر و تفکر در آیات الهی و معارف اهل بیت (ع)

اقدامات:

- ۱- ۱۹- استخراج، تبیین و تدوین راهکارهای قرآن و عترت برای نهادینه کردن فرهنگ اسلامی
- ۲- ۱۹- تدوین سازوکارها و اجرای شیوه های تشویقی حفظ و آشنایی با مفاهیم، ترجمه، تفسیر و تدبر در قرآن کریم
- ۳- ۱۹- حمایت از تدوین آموزه های قرآنی و معارف اهل بیت (ع) در متون درسی متناسب با رشته های علمی
- ۴- ۱۹- تشکیل مراکز تحقیقاتی قرآن پژوهی و عترت پژوهی در حوزه های مختلف علوم
- ۵- ۱۹- حمایت از پایان ، رساله ها و طرح های تحقیقاتی بین رشته ای «قرآن و سنت» و علوم مختلف
- ۶- ۱۹- ایجاد سازوکار علمی - آموزشی جهت بکارگیری آموزه های قرآنی و روایی در تولید علوم انسانی - اسلامی
- ۷- ۱۹- طراحی و تدوین سبک زندگی دانشگاهی برمبنای آموزه های قرآن و معارف اهل بیت (ع)

راهبرد ۲۰:

ساماندهی مقابله با جنگ نرم با تکیه بر مؤلفه های قدرت نرم انقلاب اسلامی

اقدامات:

- ۱- ۲۰- تبیین ابعاد گوناگون جنگ نرم دشمن و مؤلفه های قدرت نرم جمهوری اسلامی در محیط دانشگاه ها
- ۲- ۲۰- شناسایی و بهره گیری از شیوه ها و فنون مبارزه با جنگ نرم و تبیین آن در دانشگاه و استفاده کارآمد از ابزار هنر در تقویت قدرت نرم
- ۳- ۲۰- طراحی برنامه های مختلف به منظور تقویت باورهای دانشگاهیان در مقابله با تهدیدات جنگ نرم دشمن
- ۴- ۲۰- رصد جریان های فکری - فرهنگی و شناسایی پایگاه های مؤثر نفوذ جنگ نرم
- ۵- ۲۰- حمایت از دانشگاهی ان در عرصه تولید و نشر محتوا در مقابله با جنگ نرم به ویژه در فضای مجازی
- ۶- ۲۰- ساماندهی فضای مجازی در محیط دانشگاهی و مدیریت آن براساس نظام جامع پدافند غیرعامل
- ۷- ۲۰- نهادینه نمودن نظام جامع پدافند غیرعامل و استفاده از اصول و ضوابط آن در سطوح مختلف دانشگاهی
- ۸- ۲۰- ساماندهی و تبیین نقش و وظایف اساتید و دانشجویان به عنوان فرماندهان و افسران جنگ نرم

راهبرد ۲۱:

طراحی و تدوین نظام جامع نظارت و ارزیابی مستمر فرهنگی - تربیتی دانشگاه ها براساس شاخص های اسلامی

اقدامات:

۲۱-۱- تدوین شاخص‌ها، فرایندها و ساختارهای مناسب نظارت و ارزیابی نظام فرهنگی - تربیتی

۲۱-۲- ایجاد سازوکار نظارت و ارزیابی مستمر و هدفمند نظام فرهنگی - تربیتی در سه سطح «شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی»، «وزارتخانه‌های ذیربط» و «دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی»

فصل ششم

نظام آموزشی

راهبرد ۱:

برنامه ریزی، تنظیم و بازنگری سرفصل‌ها و تدوین متون و برنامه ریزی آموزشی در تمامی شاخه‌های علوم براساس آموزه‌های اسلامی

اقدامات:

۱-۱- تشکیل کارگروه‌های تخصصی جهت راهبری فرایند تحول متون آموزشی ۱ با نگرش اسلامی

۱-۲- اصلاح و بازنگری متون آموزشی با رویکرد تحول و ارتقاء رشته‌های گوناگون با اولویت علوم انسانی

۱- از قبیل تدوین سرفصل‌ها، متون و برنامه ریزی، به روزرسانی و بازنگری دوره‌ای، نظارت مستمر و تأمین استاد

۱-۳- متناسب سازی و به روزرسانی روش‌های برنامه ریزی آموزشی و درسی و شیوه‌های یاددهی و یادگیری بر اساس آموزه‌های اسلامی

۱-۴- تدوین پیشینه، فلسفه و معرفی دانشمندان برتر جهان اسلام و ایران در هر رشته و توسعه زمینه تعامل علم و دین

۵- ۱- تدوین ضوابط و تأمین بستر آموزشی مناسب جهت تعامل مستمر و هدفمند عناصر علمی حوزه و دانشگاه

۶- ۱- گنجانیدن پیوست‌های اخلاق اسلامی و حرفه‌ای در برخی از متون تخصصی

۷- ۱- اختصاص دوره‌های آموزشی پژوهش محور و مسأله محور پیرامون نیازهای علمی «دانشگاه اسلامی» در مقاطع تحصیلات تکمیلی با نظارت کارگروه‌های تخصصی

۸- ۱- ایجاد زمینه مشارکت فعال و همه جانبه اساتید حوزه و دانشگاه و نهادهای علمی مستقل با نظارت کارگروه‌های تخصصی برای تولید و بازنگری برنامه درسی

راهبرد ۲:

هدایت و تحول نظام برنامه ریزی آموزشی و متون درسی به سمت تقویت فضایل اخلاقی و اعتماد به نفس و تقویت باورهای دینی و التزام به مسئولیت‌های اجتماعی

اقدامات:

۱-۲- بازطراحی دوره‌های آموزشی و ارتقای روش‌های آموزشی با قابلیت تقویت باورهای دینی، ابعاد هویتی، مسئولیت‌های اجتماعی و مهارت‌های زندگی اسلامی

۲-۲- تدوین منشور اخلاقی و حرفه‌ای بر اساس مبانی اسلامی

۳-۲- نهادینه سازی نقش تربیتی استاد و ایجاد زمینه تحقق آن در فرایند آموزشی

۴-۲- تعظیم مناسک و شعائر اسلامی در برنامه ریزی‌های آموزشی

۵- ۲- متناسب سازی مدت تحصیل در رشته‌های مختلف با تحولات علمی

۶- ۲- تدوین نظریات مبتنی بر جهان بینی اسلامی و بازخوانی و بازسازی بنیان‌های نظری حوزه‌های مختلف علمی در رشته‌های درسی به منظور پالایش متون

مغایر با ارزش های دینی

- ۷-۲- معرفی موارث و مفاخر دینی، علمی و فرهنگی - تاریخی و معاصر و بهره گیری از دستاورد آنها در تدوین برنامه ها و متون درسی
- ۸-۲- افزایش سهم دروس اختیاری و تنوع بخشی آنها در جهت هم افزایی دانش، مهارت و نگرش دانش آموختگان و تقویت فضایل اخلاقی و باورهای دینی
- ۹-۲- حفظ حدود، آداب و موازین شرعی و کاهش اختلاط در برنامه ها و فضاهای آموزشی

راهبرد ۳:

فراگیر نمودن نهضت نقد علمی در نظام آموزشی و ترویج رویکرد نقادانه علمی در مواجهه با نظریه ها و متون موجود

اقدامات:

- ۱-۳- ایجاد مرکز سیاستگذاری، ساماندهی و نظارت هدفمند ترجمه متون علمی و آموزشی با رویکرد نقد و تحلیل، مبتنی بر آموزه های اسلامی
- ۲-۳- تدوین سیاست های توسعه و راهبردی نهضت نقد با اولویت علوم انسانی و هنر در سه بعد ساختار، محتوا و منابع
- ۳-۳- تدوین سیاست ها و سازوکارهای تشویق و حمایت از نظریه پردازان و منتقدان علمی
- ۴-۳- تدوین راهکارهای اجرایی تقویت روحیه نقد و پرسشگری در دانشجویان
- ۵-۳- طراحی، تدوین و برگزاری دوره های آموزشی فلسفه های مضاف به ویژه در علوم انسانی
- ۶-۳- گسترش و توسعه کرسی های نقد، مناظره و نظریه پردازی

راهبرد ۴:

طراحی فرایند آموزش با عنایت به پرورش انواع استعدادها و پرورش قدرت ابتکار، خلاقیت و نوآوری

اقدامات:

- ۱-۴- اصلاح نظام آموزشی حافظه محور و اهتمام بر رویکرد مسأله محور و خلاقیت پرور
- ۲-۴- طراحی سازوکار نهادینه سازی روحیه تحقیق در پایان نامه های تحصیلات تکمیلی
- ۳-۴- تقویت جایگاه رشته های علوم انسانی و ایجاد سازوکار هدایت استعدادهای برتر به سمت ادامه تحصیل در رشته های علوم انسانی و جذب و نگهداری بهینه آنان
- ۴-۴- طراحی سازوکار هدایت تحصیلی انعطاف پذیر متناسب با استعدادها و علائق دانشجویان
- ۵-۴- طراحی نظام ترغیب و تشویق اساتید و دانشجویان در جهت افزایش خلاقیت و نوآوری
- ۶-۴- طراحی نظام ارزیابی استعداد دانشجویان و سطح بندی انواع استعدادها جهت ورود به رشته های متناسب
- ۷-۴- طراحی نظام نوین ارزیابی آموزشی دانشجویان جهت شکوفایی خلاقیت در آنان
- ۸-۴- حمایت از تأسیس و فعالیت مراکز نخبه پرور در حوزه های علوم بویژه علوم انسانی
- ۹-۴- تأکید بر تقویت خلاقیت و نوآوری اساتید در تدوین طرح نامه دروس
- ۱۰-۴- متناسب سازی واحدهای روش تحقیق در رشته های مختلف
- ۱۱-۴- اتخاذ تدابیر لازم جهت به کارگیری اساتید توانمند علمی در سطح کارشناسی

راهبرد ۵:

آگاهی از آخرین دستاوردهای علمی بشر و بهره گیری از آنها متناسب با ارزش های اسلامی برای استفاده در مراکز آموزش عالی

اقدامات:

۱- ۵ - تأسیس و تأکید بر رشته های پژوهش محور در مقاطع تحصیلات تکمیلی در رشته های مختلف علوم در راستای نوآوری و تولید علم متناسب با نیازها و مقتضیات کشور

۲- ۵ - حمایت مادی و معنوی برای بکارگیری دستاوردهای جدید و معتبر علمی و آموزشی در جهت رفع نیازهای بومی کشور

۳- ۵ - زمینه سازی برای انتقال دانش و نتایج تحقیقات کاربردی جهت تولید محتوا و متون علمی در دانشگاه ها

۴- ۵ - فراهم آوردن زیرساخت ها و امکانات لازم برای بهره گیری از فناوری های نوین و پیشرفته در سطح کشور و به روزرسانی تجهیزات آزمایشگاه ها و کارگاه ها در تراز جهانی

۵- ۵ - تعامل علمی و هدفمند با مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری معتبر بین المللی به ویژه در جهان اسلام

راهبرد ۶:

طراحی، تبیین و تدوین نظام جامع اخلاق و فقه پزشکی و سلامت معنوی براساس آموزه های اسلامی

اقدامات:

۱- ۶ - تدوین فلسفه، فقه و اخلاق پزشکی بر اساس آموزه های اسلامی با بهره گیری از منابع علمی و تجارب دانشگاه ها و حوزه های علمیه

۲- ۶ - انسجام بخشی و کارآمدسازی ساختار حوزه اخلاق پزشکی به منظور توسعه، ترویج، نظارت و ارزیابی در تمامی شئون به ویژه آموزش و درمان در سطوح ملی، ستاد و صف

۳- ۶ - طراحی، تبیین و تدوین شاخص های سلامت معنوی و ارتقای سلامت معنوی بیماران و جامعه پزشکی و سلامت عمومی جامعه متناسب با آموزه های اسلامی

۴- ۶ - طراحی نظام تشویق پزشکان متعهد و معرفی الگوهای برتر اخلاق پزشکی و سلامت معنوی

۵- ۶ - ایجاد و گسترش محیط های معنوی و مراکز مشاوره دینی

راهبرد ۷:

ایجاد و اصلاح رشته های تحصیلی کاربردی و متناسب با نیازهای جامعه اسلامی و بومی سازی آنها و تقویت بُعد کارآفرینی و افزایش اشتغال مولد و پایدار

اقدامات:

۱- ۷ - بازنگری در رشته های تحصیلی بر مبنای تقاضای اجتماعی، نیازهای بازار کار و تحولات و رویکردهای نوین آموزشی

۲- ۷ - جهت دهی به متون آموزشی، مقالات علمی و پایان نامه های تحصیلات تکمیلی با رویکرد مسأله محور و ناظر بر نیازهای دارای اولویت کشور

۳- ۷ - طراحی و ایجاد علوم و فنون میان رشته ای با توجه به نیازهای روز جامعه و فضای علمی کشور

۴- ۷ - انجام پایش و ارزیابی کیفیت و کارآمدی برنامه های آموزشی

۵- ۷ - تقویت و توسعه به کارگیری زبان فارسی در متون علمی دانشگاهی و تبدیل زبان فارسی به زبان مرجع علم

۶- ۷ - حمایت از تدوین کتب و متون مرجع به زبان فارسی قابل رقابت جهانی جهت اقتدار و مرجعیت علمی

۷- ۷ - ایجاد سازوکار تولید و تدوین متون مرجع علمی در رشته های مختلف به زبان فارسی

۸- ۷ - حمایت از تولید و کاربردی کردن علوم انسانی با جهت گیری اسلامی

۹- ۷ - تبیین پیامدهای فرهنگی و اجتماعی رشته های تحصیلی و نظریه های علمی و برنامه ریزی جهت تدوین نظریه های کارآمد و مناسب

۱۰- ۷ - تولید متن و محتوای کارآفرین و ارتقای فرهنگ کارآفرینی از طریق تعامل دانشگاه ها با نهادها و بنگاه های اقتصادی - اجتماعی در برنامه ریزی های آموزشی

راهبرد ۸:

تحول و نوسازی رشته های دانشگاهی براساس عدالت آموزشی و آمایش سرزمین

اقدامات:

- ۱-۸ - تهیه و تدوین سند تحول آموزش عالی مبتنی بر آمایش سرزمین و حمایت از اجرایی شدن آن
- ۲-۸ - تقویت و به روزرسانی سامانه هوشمند ملی و منطقه ای جذب اساتید متخصص و متعهد و توزیع آنها براساس سند آمایش و نقشه جامع علمی کشور
- ۳-۸ - ایجاد سازوکار لازم جهت بهره گیری از مزیت های نسبی و رقابتی دانشگاه ها با توجه به نیازهای متفاوت مناطق مختلف کشور مبتنی بر آمایش سرزمین
- ۴-۸ - ارزیابی دوره ای مجوزهای تأسیس رشته های علمی و لغو مجوز مراکز فاقد حداقل ضوابط و استانداردهای علمی و آموزشی
- ۵-۸ - اصلاح سازوکار پذیرش و هدایت تحصیلی دانشجویان بر اساس مقتضیات بومی فردی پسران و دختران
- ۶-۸ - هدفمندسازی هزینه های تحصیلی در دانشگاه های کشور با رویکرد عدالت آموزشی و ایجاد تسهیلات ویژه برای دانشجویان استعدادهای درخشان جهت پویایی و جلوگیری از رکود علمی

راهبرد ۹:

تسریع ضابطه مند فرایند جذب، تربیت، ارتقاء و نظارت و ارزیابی مستمر اعضای هیأت علمی

اقدامات:

- ۱-۹ - بازنگری و ارزیابی دوره ای شاخص ها، ضوابط و مقررات جذب اعضای هیأت علمی
- ۲-۹ - ایجاد سازوکار لازم برای حضور تمام وقت اعضای هیأت علمی در دانشگاه ها و افزایش تعاملات علمی استاد و دانشجو در خارج از کلاس با تأکید بر شاگردپروری
- ۳-۹ - طراحی سازوکارهای لازم به منظور شناسایی و هدایت دانشجویان واجد شرایط جذب (علمی، مهارتی، فرهنگی و اعتقادی)
- ۴-۹ - طراحی و اجرای دوره های دانش افزایی اعضای هیأت علمی در مسیر ارتقای حرفه ای و بینشی ایشان
- ۵-۹ - اولویت بخشی به جذب استعدادهای درخشان و نخبگان واجد شرایط (علمی، فرهنگی و اعتقادی) به عنوان هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی
- ۶-۹ - ارتقای مستمر دانش و مهارت های تخصصی و معرفت دینی، سیاسی و اجتماعی اعضای هیأت علمی با تأکید بر رشته تخصصی آنان
- ۷-۹ - تدوین نظام جامع ارزیابی مستمر و هدفمند و تدوین شاخص های فعالیت های علمی - فرهنگی اساتید د و بازخورد نتایج آن به منظور ارتقای اعضای هیأت علمی

راهبرد ۱۰:

نهادینه سازی تعامل آموزشی بین حوزه و دانشگاه

اقدامات:

- ۱-۱۰ - طراحی و برنامه ریزی دوره های آموزشی و فرصت مطالعاتی مشترک میان حوزه و دانشگاه
- ۲-۱۰ - ایجاد و ارتقای سازوکار لازم جهت تعامل فراگیر و فعال حوزه و دانشگاه در ابعاد مختلف
- ۳-۱۰ - طراحی بانک اطلاعات علمی و آموزشی حوزه و دانشگاه به منظور اطلاع رسانی متقابل

۴-۱۰- شناسایی و معرفی ظرفیت های علمی و آموزشی حوزه و دانشگاه به یکدیگر

۵-۱۰- ایجاد زمینه به کارگیری متقابل استاد معین در حوزه و دانشگاه

۶-۱۰- حمایت و توسعه حوزه های علوم اسلامی دانشگاهیان و استفاده از ظرفیت آنها در جهت ارتقاء سطح آموزش عالی کشور

۷-۱۰- همکاری و تعامل حوزه و دانشگاه در تدوین، بازنگری و اصلاح متون علوم انسانی و برنامه های درسی

۸-۱۰- حمایت از همکاری علمی مشترک حوزویان و دانشگاهیان در عرصه های علمی و آموزشی

راهبرد ۱۱:

بسترسازی و تقویت ساختارهای حمایتی برای رشد هنر اسلامی و حمایت از آموزش های نظری و کاربردی در حوزه هنر متعهد

اقدامات:

۱-۱۱- تدوین متون آموزشی در زمینه هنر براساس مبانی اسلامی با همکاری حوزه های علمیه

۱- از قبیل استاد، برنامه ریزی دوره دانش افزایی، تعریف مسائل اساسی و فلسفی زیربنایی فلسفه علوم و همکاری در حل آنها

۲-۱۱- توسعه هدفمند رشته هنر متناسب با منابع علمی، تجربیات ملی، مدرسان دارای صلاحیت عمومی و توانایی حرفه ای و نیازمندی های جامعه اسلامی

۳-۱۱- حمایت و هدایت از تولیدات هنرمتعهد از جمله پایان نامه های دانشجویی با رویکرد معرفی ارزش های دینی، انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

۴-۱۱- تأسیس و تقویت حوزه های میان رشته ای هنر و دیگر رشته های علوم براساس آموزه های اسلامی به ویژه فلسفه، فقه و اخلاق

۵-۱۱- تدوین، گسترش و تعمیق دروس مربوط به مبانی نظری هنر اسلامی بویژه فلسفه هنر

۶-۱۱- حمایت از رشته های هنری محلی و منطقه ای در چارچوب فرهنگ اسلامی - ایرانی

۷-۱۱- حمایت از تأسیس رشته ها و مراکز آموزشی هنر اسلامی با مشارکت حوزه های علمیه

۸-۱۱- ایجاد ظرفیت های متناسب با شعر و ادبیات فارسی در رشته های هنر

۹-۱۱- ایجاد سازوکار لازم جهت بررسی و سنجش استعدادها و صلاحیت های علمی و اخلاقی در رشته های هنری در پذیرش دانشجو

۱۰-۱۱- مستندسازی تجربیات عملی و هنرهای در حال فراموشی و تبدیل آن به متون و برنامه های درسی هنر

۱۱-۱۱- تدوین سازوکارهای تشویقی اساتید پیشکسوت و آفریننده آثار بدیع هنری

راهبرد ۱۲:

توسعه رشته های تخصصی به منظور تبیین و صیانت از آموزه ها، تجربیات و دستاوردهای انقلاب اسلامی و ارزش های دفاع مقدس

اقدامات:

۱-۱۲- ایجاد و گسترش واحدهای درسی و رشته های تخصصی در رابطه با تجربیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

۲-۱۲- هدایت و حمایت از پایان نامه های مرتبط با تجربیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

راهبرد ۱۳:

تحول هدفمند فرصت های مطالعاتی، نظام راتبه تحصیلی (بورس) و اعزام، ساماندهی و هدایت علمی - فرهنگی دانشجویان خارج از کشور با توجه به نیازها و اولویت

های کشور

اقدامات:

۱-۱۳- استفاده بهینه و هدفمند از فرصت بورسیه ها در خارج از کشور به عنوان ایجاد خط ارتباطی مؤثر و نظام مند دانشگاه ها با نظام های علمی و فناوری سایر کشورها

۲-۱۳- ایجاد نظام جامع و هدفمند در اعزام بورسیه ها در راستای اولویت های فرهنگی - تربیتی، آموزشی، پژوهش و فناوری نقشه جامع علمی کشور و مأموریت گرایي در اعزام بورسیه ها

۳-۱۳- ساماندهی فرهنگی و علمی دانشجویان خارج از کشور و ایجاد سامانه ملی نظام راتبه تحصیلی و اعزام دانشجویان و تعامل پویا با آنان

۴-۱۳- اصلاح و تکمیل سیاست های اعزام دانشجویان براساس اولویت های علمی، فرهنگی و اقتصادی کشور

۵-۱۳- ساماندهی فرصت های مطالعاتی و حضور در کنفرانس های بین المللی اعضای هیأت علمی در راستای اولویت های نقشه جامع علمی کشور

۶-۱۳- هدایت، تکمیل و تقویت شبکه رایزنی علمی و فناوری خارج از کشور

راهبرد ۱۴:

فراهم آوردن سازوکار کارآمد اعطای بورس و جذب دانشجویان و نخبگان خارجی و برنامه ریزی خاص برای ایشان با توجه به اهداف جهانی انقلاب اسلامی در ابعاد علمی و فرهنگی

اقدامات:

۱-۱۴- توسعه و ارتقای سامانه شناسایی، جذب، بورس و پیگیری تحصیل و ارزیابی حین تحصیل دانشجویان خارجی به لحاظ علمی و فرهنگی با همکاری و هماهنگی دستگاه های ذیربط

۲-۱۴- ساماندهی و سیاستگذاری فرایند جذب و ارتقای وضعیت فرهنگی دانشجویان مستعد فرهنگی، سیاسی و اجتماعی به ویژه در جهان اسلام

۳-۱۴- ایجاد مدیریت ویژه به لحاظ استاد، برنامه و پیوست فرهنگی و متولی برای دانشجویان خارجی

۴-۱۴- ایجاد زمینه تحصیل دانشجویان خارجی در دانشگاه های واجد شرایط کشور

۵-۱۴- تدوین و ارائه دروس عمومی خاص دانشجویان خارجی، متناسب با فرهنگ آنان و با تأکید بر تبیین آرمان های انقلاب اسلامی و منظومه فکری حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری

۱- پزشکی جنگ، مهندسی جنگ و...

۶-۱۴- ایجاد سازوکار مناسب و هدفمند برای ارتباط مستمر با دانش آموختگان خارجی پس از فراغت از تحصیل

۷-۱۴- ایجاد و گسترش فضای مجازی مطلوب جهت جذب و پذیرش مجازی دانشجویان

راهبرد ۱۵:

فراهم آوردن فرصت های رسمی و ضابطه مند جهت انتقال تجربیات و مطالعات برون دانشگاهی به دانشگاه ها

اقدامات:

۱-۱۵- تشکیل بانک اطلاعاتی و شناسایی اشخاص حقیقی و حقوقی و ارزیابی و بررسی صلاحیت ها و بهره مندی از ظرفیت آنها در دانشگاه ها

۲-۱۵- ایجاد سازوکار مطلوب جهت رصد و سنجش و اعتبارسنجی علوم و مهارت های غیردانشگاهی و تجربی

۳-۱۵- ایجاد سازوکار بکارگیری و تبدیل مهارت های مختلف به دانش های مدون در دانشگاه ها

۴-۱۵- حمایت از محصولات و دستاوردهای مطلوب و معتبر اشخاص و مراکز غیر دانشگاهی

راهبرد ۱۶:

ساماندهی و ارتقاء مؤسسات آموزش های عالی آزاد بر اساس آموزه های اسلامی

اقدامات:

- ۱-۱۶- تدوین ضوابط و صدور مجوز مشروط و قابل تمدید برای مؤسسات آموزش عالی آزاد
- ۲-۱۶- تدوین استانداردها و شاخص ها جهت نظارت و ارزیابی و تمدید مجوز مؤسسات آموزش عالی آزاد
- ۳-۱۶- ساماندهی و تدوین ضوابط آموزشی (استاد، دانشجو و متون) و فضای آموزشی - فرهنگی مؤسسات آموزش عالی آزاد
- ۴-۱۶- حمایت، هدایت و کارآمدسازی مؤسسات آموزشی آزاد جهت رفع نیازهای کشور و تسهیل در برقراری ارتباطات علمی، فناوری و فرهنگی

راهبرد ۱۷:

اصلاح و تکمیل نظام نظارت و ارزیابی مستمر متون و برنامه های آموزشی متناسب با آموزه های اسلامی

اقدامات:

- ۱-۱۷- تدوین شاخص های بومی و شیوه ارزیابی و نظارت بر متون و برنامه های نظام آموزشی
- ۲-۱۷- تدوین شاخص ها، فرایندها و ساختارهای مناسب نظارت و ارزیابی راهبردها و اقدامات نظام آموزشی
- ۳-۱۷- اصلاح فرایندها و ساختارهای مرتبط در ارزیابی متون آموزشی
- ۴-۱۷- ایجاد انسجام و هماهنگی و تمرکز در سیاست گذاری و برنامه ریزی در زمینه نظارت و ارزیابی مستمر نظام آموزش
- ۵-۱۷- ارزیابی مستمر متون و برنامه های آموزشی
- ۶-۱۷- تربیت نیروی متخصص در زمینه برنامه ریزی های آموزشی
- ۷-۱۷- ایجاد سازوکار نظارت و ارزیابی مستمر و هدفمند نظام آموزشی در سه سطح «شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی»، «وزارتخانه های ذیربط» و «دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی»

فصل هفتم

نظام پژوهش و فناوری

راهبرد ۱:

ساماندهی نظام جامع پژوهش و فناوری با تأکید بر گسترش مرزهای دانش مبتنی بر آموزه های اسلامی و بومی، با توجه به نیازها و اقتضات جامعه اسلامی

اقدامات:

- ۱-۱- تدوین طرح جامع پژوهشی دانشگاه ها بر اساس مزیت های نسبی و رقابتی در چارچوب نقشه جامع علمی کشور
- ۲-۱- تدوین شاخص های متمایزکننده پژوهش و فناوری «دانشگاه اسلامی»
- ۳-۱- طراحی نظام نوین پژوهش و فناوری در دانشگاه مبتنی بر نقشه جامع علمی کشور و آموزه های اسلامی
- ۴-۱- یکپارچه سازی سیاست های پژوهش و فناوری و شبکه سازی برای افزایش سهم آن در اقتدار و سرمایه های ملی

راهبرد ۲:

طراحی نظام موضوعات و اولویت های پژوهشی و ساماندهی فرایندهای آن با اولویت علم بومی و علم دینی

اقدامات:

۲-۱- طراحی نظام و ایجاد ساختار مطلوب برای اولویت ها و موضوعات پژوهشی مورد نیاز «دانشگاه اسلامی» و جامعه اسلامی

۲-۲- ایجاد ساختار آینده پژوهی در کلیه موضوعات علمی و هدایت بخشی از پژوهش ها به سمت آن

۲-۳- برنامه ریزی برای رصد علم و فناوری در سطح ملی و جهانی با تأکید بر آینده پژوهی

۲-۴- تبیین و ترویج روش های تحقیق علم دینی در محیط های علمی و دانشگاهی

۵-۲- تبیین و تدوین فلسفه علم بر مبنای جهان بینی اسلامی و تدوین فلسفه های مضاف و تعیین جهت گیری علوم مبتنی بر جهت گیری اسلامی با رویکرد تطبیقی

۶-۲- طراحی سامانه جامع نظام موضوعات پژوهشی مرتبط با فرایند اسلامی سازی با محوریت قرآن و عترت

۷-۲- اولویت دادن به پژوهش های مورد نیاز جهت اصلاح، تکمیل و تأمین متن و محتوای نظامات چهارگانه دانشگاه اسلامی

۸-۲- طراحی «نظام طبقه بندی علم از نگاه اسلامی» و ترسیم درخت دانش و مهارت در حوزه تولید علم دینی و شناخت محققین برجسته آن

۹-۲- طراحی و مدیریت شبکه دانش میان حوزه و دانشگاه و سایر مجامع علمی در جهت تحقق علم دینی

۱۰-۲- تقویت و ساماندهی فرایندها و نظام همکاری علمی - پژوهشی حوزه و دانشگاه با تأکید بر پژوهش های بین رشته ای

۱۱-۲- تدوین سازوکارهای عملیاتی برای تشکیل گروه های تحقیقاتی با تعامل بین متخصصان حوزوی و دانشگاهی و همکاری پژوهشی مشترک و شبکه سازی در جهان اسلام و توسعه در عرصه بین المللی

۱۲-۲- حمایت از تأسیس ساختارهایی مانند پژوهشکده ها، قطب ها و انجمن های علمی بین رشته ای مأموریت گرا در حوزه های علم و دین با حضور محققان حوزه و دانشگاه

۱۳-۲- هم اندیشی های مشترک میان دانشمندان علوم انسانی، علوم پایه و طبیعی با دانشمندان علوم دینی

۱۴-۲- کارآمد نمودن دیپلماسی علم و فناوری در عرصه جهانی به ویژه جهان اسلام

راهبرد ۳:

تقویت و ارتقای جایگاه پژوهش، تولید علم و فناوری و نهضت نرم افزاری و بسط روحیه پژوهشگری در دانشگاه در جهت تحقق تمدن نوین اسلامی

اقدامات:

۱-۳- فرهنگ سازی به منظور ارتقاء جایگاه پژوهش و پژوهشگر

۲-۳- هدفمندی نظام ارتقاء و تشویق دانشگاه ها، اساتید و دانشجویان بر مبنای تولید علم و فناوری

۳-۳- هدایت و حمایت از پژوهش ها، پایان نامه ها و رساله ها در جهت تولید علم نافع، مسأله محور و محصول محور مورد نیاز جامعه

۴-۳- تقویت و حمایت از پژوهشگران در کلیه سطوح برای احراز جایگاههای نخبگانی و بهره مندی از مزایای مادی و معنوی آن

۵-۳- ایجاد سازوکار و زیرساخت لازم برای رقابت مؤثر و کارآمد دانشگاه ها و پژوهشگران در سطوح بین المللی جهت دستیابی به مرجعیت علمی

۶-۳- شبکه سازی علمی و مدیریت شبکه علمی دانشمندان جهان اسلام در جهت احیای تمدن اسلامی

۷-۳- جلب مشارکت خیرین و تشویق جامعه به سمت وقف در حوزه های پژوهشی

راهبرد ۴:

ساماندهی و هدفمندسازی برنامه های پژوهشی براساس مزیت های نسبی و رقابتی و مأموریت گرایی دانشگاه ها و مراکز پژوهشی

اقدامات:

۱-۴- تدوین نگاهت نهادی و نگاهت دانشی برای فعالیت های پژوهشی کشور مبتنی بر اقتضائات آمایش سرزمین و دانش تمدنی

۲-۴- تشکیل سامانه ملی مدیریت پژوهش و فناوری و تجهیزیات آزمایشگاهی

۳-۴- پایش مستمر برنامه های پژوهشی متناسب با تحولات علمی و همسو با نیازهای جامعه اسلامی

۴-۴- ایجاد شبکه های پژوهشی ملی، منطقه ای و بین المللی برای انتشار و تبادل دانش و فناوری متناسب با اولویت تولید دانش تمدن ایرانی اسلامی و بهره گیری

از فرصت های جهانی

۵-۴- ایجاد سازوکار مناسب جهت واگذاری طرح های پژوهشی به دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی کشور بر اساس مزیت های نسبی و رقابتی

۶-۴- ساماندهی و هدایت پژوهش های دانشگاهی و مراکز پژوهشی به سوی مأموریت گرایی، هم افزایی، شبکه سازی و افزایش سهم آن در اقتدار و سرمایه های ملی

۷-۴- بازتعریف نظام بودجه بندی پژوهشی دانشگاه ها براساس تطابق اثربخشی خروجی های پژوهشی و تأمین نیازهای جامعه براساس مأموریت ها و مزیت های

نسبی هر دانشگاه و مؤسسات پژوهشی

۸-۴- حمایت از ایجاد و توسعه شبکه های پژوهشی و فناوری و آزمایشگاهی و مراکز خدمات تخصصی به منظور افزایش تعاملات و تسهیل انتقال و انتشار دانش

راهبرد ۵:

ساماندهی نظام موضوعات پژوهش ها، پایان نامه ها، رساله ها و فرایند راهنمایی کارآمد جهت رفع نیازهای مادی و معنوی جامعه اسلامی با تأکید بر پیوستگی آموزش

و پژوهش

اقدامات:

۱-۵- طراحی سازوکار ضابطه مند نمودن تصویب موضوعات پایان نامه ها در چارچوب نظام موضوعات پژوهشی کشور

۲-۵- طراحی بانک جامع اطلاعات پژوهش ها، پایان نامه ها و رساله ها بصورت فرابخشی جهت ارتقای مالکیت فکری و ارتقاء نوآوری

۳-۵- الزام هدایت پایان نامه ها و رساله های دانشجویان تحصیلات تکمیلی به پروژه های مسأله محور و مورد نیاز جامعه مبتنی بر ارزش های اسلامی در بخش

های صنعتی، اقتصادی، کشاورزی، خدماتی، اجتماعی و رفاهی

۴-۵- حمایت از پایان نامه های مسأله محور و اثربخش مرتبط با نیازهای کشور

۵-۵- بهره گیری از نتایج و یافته های پژوهشی و پایان نامه ها و رساله ها در فرایند آموزش

راهبرد ۶:

ساماندهی و ارتقاء منابع انسانی در حوزه پژوهش

اقدامات:

۱-۶- تدوین معیار و شاخص برای پژوهشگران و تربیت مدیران پژوهشی عالم، کارآمد، خلاق و متعهد برای دانشگاه اسلامی

۲-۶- طراحی نظام استعدادیابی و جذب پژوهشگران در آموزش عالی کشور

۳-۶- توسعه دوره های تحصیلات تکمیلی پژوهش محور

۶-۴ - فراهم کردن زمینه های مناسب برای جذب نخبگان و فارغ التحصیلان دانشگاهی به عنوان عضو هیأت علمی پژوهشی در حوزه و دانشگاه و ارتقای جایگاه ایشان

۶-۵ - حمایت از دوره های مهارت افزایی و توسعه مهارت های تحقیقاتی پژوهشگران

راهبرد ۷:

ایجاد انگیزه الهی مبتنی بر آموزه های اسلامی برای عبور از مرزهای دانش، توسعه کارآفرینی علمی و تجاری سازی یافته های پژوهشی

اقدامات:

۷-۱ - تدوین سند ملی تجاری سازی علم و فناوری در راستای تحقق نقشه جامع علمی کشور

۷-۲ - ارتقاء جایگاه ارزش کار، توسعه فرهنگ تولید ثروت و ترویج فرهنگ کارآفرینی مبتنی بر آموزه های اسلامی

۷-۳ - افزایش روحیه کار جمعی و تبیین جایگاه ارزشی آن در آموزه های اسلامی برای به ثمر رساندن طرح های بزرگ ملی

۷-۴ - سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ارتباط مستمر و هم افزا بین سه جریان تولید، انتشار، کاربرد و توسعه دانش و تقویت فرایند تبدیل ایده به محصول

۷-۵ - حمایت همه جانبه در ایجاد و توسعه شرکت های زایشی دانش بنیان، پارک های علم و فناوری و مراکز رشد با تأکید بر کارآفرینی و تقاضامحوری

۷-۶ - ایجاد و تقویت زیرساخت لازم جهت تشویق سرمایه گذاری بخش غیردولتی در انجام پژوهش های دانشگاهی

راهبرد ۸:

مأموریت گرایی و ارتقاء نقش قطب ها و انجمن های علمی در فرایند تولید و توسعه فعالیت های علمی و دینی دانشگاه ها

اقدامات:

۸-۱ - ساماندهی و تقویت انجمن ها و قطب های علمی با تأکید بر ارزش های اسلامی به منظور ایفای نقش مرجعیت علمی و توسعه، ترویج و انتشار علم و فناوری در کشور

۸-۲ - تقویت و هدایت نظام مند همکاری های پژوهشی انجمن ها و قطب های علمی به منظور توسعه همکاری های بین المللی به ویژه با کشورهای جهان اسلام

۸-۳ - توسعه و ساماندهی قطب ها و انجمن های مشترک بین حوزه و دانشگاه، به منظور انجام فعالیت های علمی ویژه و مأموریت گرا در حوزه های اولویت دار با رویکرد تحلیلی و انتقادی در جهت تمدن سازی اسلامی - ایرانی

راهبرد ۹:

تحکیم و تقویت اخلاق ورزی، رعایت هنجارهای پژوهشی و مالکیت فکری و معنوی در راستای نظام پژوهشی مبتنی بر آموزه های اسلامی

اقدامات:

۹-۱ - تدوین سند جامع اخلاق و رعایت هنجارهای اسلامی در ساحت های گوناگون علم

۹-۲ - تدوین اصول، قوانین و آیین نامه های مرتبط با اخلاق پژوهش در کلیه مراحل تحقیق، تولید علم، فناوری و تجاری سازی با تأکید بر ارتقای باورهای دینی

۹-۳ - تدوین ضوابط، قوانین و آیین نامه های مرتبط با مالکیت فکری و معنوی در سطح ملی و بین المللی براساس آموزه های دینی و مصلحت نظام اسلامی

۹-۴ - اصلاح ضوابط و فراهم آوردن سازوکار الزامات برخورد قانونی با هر نوع کپی برداری تولیدات علم و فناوری بویژه در حوزه پایان نامه ها و رساله ها

۹-۵ - نهادینه سازی رعایت مقررات، اصول و آموزه های اخلاقی حوزه پژوهش و مالکیت فکری

۹-۶ - ارائه راهکارهای مؤثر و کارآمد برای کاهش مداوم ناهنجاری های مرتبط با حوزه پژوهش براساس پایش و نظارت مداوم

راهبرد ۱۰:

ارتقای کرسی های نظریه پردازی و حمایت از تولیدات علمی خودکفا و تقویت مواجهه انتقادی با جریان ترجمه زدگی

اقدامات:

- ۱-۱۰-۱- تدوین و ترویج شاخص ها و کارکردهای کرسی های نظریه پردازی و طراحی الگو برای بکارگیری آن در تولید علم
- ۱-۱۰-۲- نهادینه سازی کرسی های نظریه پردازی با رویکرد تولید محتوای کارآمد و گفتمان سازی علم دینی و نقد جریان ترجمه زدگی
- ۱-۱۰-۳- ارتقاء خودباوری اساتید و دانشجویان برای اجتناب از تقلید، ترجمه زدگی و تعصب در حوزه تولید علم و به کارگیری علم
- ۱-۱۰-۴- ارائه راهکارهای مؤثر و فراهم کردن زیرساخت لازم برای نقد علم موجود در تولید علم جدید و به کارگیری آن در کلیه سطوح آموزش و پژوهش
- ۱-۱۰-۵- نهادینه کردن تغییر در شیوه های آموزشی برای ایجاد روحیه نقد علمی در فراگیران دانش
- ۱-۱۰-۶- ساماندهی و تقویت نهضت ترجمه آثار پژوهشگران و دانشمندان ایرانی به زبان های دیگر
- ۱-۱۰-۷- برنامه ریزی برای تشویق استادان و پژوهشگران و دانشمندان به تولید آثار و کتب مرجع در سطح ملی و بین المللی
- ۱-۱۰-۸- زمینه سازی مطلوب در فضای دانشگاه جهت ارائه نظریه های بومی در رشته های مختلف و متناسب با ارزش های اسلامی

راهبرد ۱۱:

ساماندهی نظام نوین نظارت و ارزیابی هدفمند و مستمر پژوهش در راستای اقتدار و مرجعیت علمی کشور

اقدامات:

- ۱-۱۱-۱- تدوین شاخص ها و معیارهای علم و فناوری مبتنی بر آموزه های اسلامی و شاخص های علم سنجی و اعتبارسنجی در راستای مرجعیت علمی کشور
- ۱-۱۱-۲- تدوین شاخص ها، فرایندها و ساختارهای مناسب نظارت و ارزیابی راهبردها و اقدامات نظام پژوهش و فناوری مبتنی بر آموزه های اسلامی
- ۱-۱۱-۳- ایجاد سازوکار نظارت و ارزیابی مستمر و هدفمند نظام پژوهش و فناوری در سه سطح «شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی»، «وزارتخانه های ذی ربط» و «دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی»
- ۱-۱۱-۴- طراحی و ایجاد سامانه ای برای نظارت، ارزیابی و رتبه بندی دانشگاه ها و پژوهشگران جهت استمرار پویایی آنها

فصل هشتم

نظام مدیریتی

راهبرد ۱:

طراحی و تدوین نظام جامع مدیریت اسلامی در دانشگاه ها

اقدامات:

- ۱-۱- طراحی الگوی مفهومی و عملیاتی مدیریت «دانشگاه اسلامی»
- ۱-۲- طراحی ساختار نظام مند در عرصه های «فرهنگی - تربیتی»، «آموزشی»، «پژوهش و فناوری» و «مدیریتی» براساس مبانی دانشگاه اسلامی
- ۱-۳- به روزرسانی، اصلاح و ارتقای آیین نامه های مربوط به مدیریت دانشگاه و بازنگری مستمر آن

راهبرد ۲:

تبادل هدفمند در طراحی و برنامه ریزی و طرح جامع دانشگاه با تأکید بر بُعد فرهنگی - تربیتی

اقدامات:

- ۲-۱- تدوین و طراحی برنامه برای دستیابی به تعادل در نظامات چهارگانه و تدوین شاخص های سنجش مدیریتی دانشگاه
- ۲-۲- فراهم کردن زیرساخت ها و اختیارات قانونی برای رؤسای دانشگاه ها در جهت تضمین موفقیت در نظامات چهارگانه دانشگاهی و دستیابی به توسعه پایدار
- ۲-۳- ملزم نمودن دانشگاه ها و نهادهای تصمیم گیر برای نظام آموزش عالی بر تهیه پیوست فرهنگی - تربیتی برای هر تصمیم کلانی یا اقدام مدیریتی
- ۲-۴- ارائه برنامه فرهنگی رؤسای دانشگاه ها در فرایند تأیید صلاحیت به شورای عالی انقلاب فرهنگی

راهبرد ۳:

ظرفیت سازی و مدیریت بهینه از مزیت های دانشگاه و دانشگاهیان در تأمین منافع ملی و مصالح عمومی و حل مسائل کلان کشور

اقدامات:

- ۳-۱- طراحی نظام همکاری دانشگاه با بخش های مختلف برای حضور اثربخش دانشگاه در جامعه
- ۳-۲- بازنگری و اصلاح ساختارهای قانونی و مدیریتی دانشگاه ها در راستای امکان پذیر نمودن مشارکت حداکثری دانشگاهیان در تأمین مصالح و منافع ملی و حل مسائل کلان کشور
- ۳-۳- فراهم ساختن امکانات، زیرساخت ها و حمایت های لازم در جهت پاسخگویی دانشگاه ها به نیازهای روزافزون علمی و تحقیقاتی کشور
- ۳-۴- حمایت و تشویق مدیران فعال در بکارگیری ظرفیت دانشجویان، دانش آموختگان و اساتید در جهت حل مسائل کلان کشور

راهبرد ۴:

نقش آفرینی فعال دانشگاه ها در عرصه های علمی و فرهنگی در سطح بین الملل با اولویت تعامل با دانشگاه های جهان اسلام

اقدامات:

- ۴-۱- تدوین نظام نامه فعالیت های فراملی دانشگاه های واجد صلاحیت و واگذاری اختیارات لازم به رئیس دانشگاه برای رقابت در سطح بین الملل و انجام مأموریت های فراملی
- ۴-۲- ارزیابی و رتبه بندی دانشگاه ها و شناخت مزیت های رقابتی آنها در عرصه های بین المللی
- ۴-۳- معرفی توانمندی های دانشگاه های کشور و ایجاد ظرفیت های لازم جهت نقش آفرینی در سطح بین المللی برای جذب نخبگان علمی، دانشجویان، اساتید و پژوهشگران از سراسر جهان
- ۴-۴- تقویت حضور دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در مجامع، نهادها و انجمن های بین المللی با رعایت مصالح کشور
- ۴-۵- تعامل و همکاری با دانشگاه های معتبر جهان در راستای ارتقاء وضعیت علمی کشور با اولویت دانشگاه های جهان اسلام

راهبرد ۵:

طراحی، بهسازی و متناسب سازی فضاهای کالبدی دانشگاه بر اساس معماری اسلامی - ایرانی و رعایت شرایط محیطی

اقدامات:

۱- ۵ - تدوین شاخصه ها و استانداردهای معماری دانشگاه اسلامی

۲- ۵ - بهسازی و متناسب سازی فضاهای دانشگاهی منطبق با استانداردهای علمی، اقلیمی، اجتماعی و فرهنگی

۳- ۵ - تدوین و ابلاغ قوانین و مقررات مورد نیاز جهت رعایت استانداردهای معماری اسلامی - ایرانی

راهبرد ۶:

تدوین شاخص ها و ملاک های اسلامی شایسته سالاری در مدیران دانشگاهی

اقدامات:

۱- ۶ - تعیین ضوابط، شاخص ها و ویژگی های مدیران براساس تعهد، تخصص، مهارت و بینش سیاسی مبتنی بر مبانی اسلامی

۲- ۶ - بازنگری و اصلاح مقررات با تأکید بر شایسته سالاری برای انتخاب، انتصاب و ارتقاء مدیران دانشگاهی

۳- ۶ - تدوین شاخص ها و ضوابط انتخاب و برکناری رؤسای دانشگاه ها براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

۴- ۶ - ایجاد سازوکار و ساختار لازم در جهت آموزش، تربیت و ارتقای مدیر در تراز «دانشگاه اسلامی»

۵- ۶ - ارتقای مستمر ظرفیت و توان معرفتی، مدیریتی و فرهنگی مدیران دانشگاهی

۶- ۶ - نهادینه سازی اصول و ارزش های اخلاق اسلامی در رفتار و عملکرد مدیران دانشگاهی

۷- ۶ - سنجش میزان موفقیت مدیریت دانشگاه ها در حل مسائل ملی و منطقه ای و اعمال آن در ارتقاء ایشان

راهبرد ۷:

تدوین نظام جامع نظارت و ارزیابی هدفمند و مستمر نظام مدیریت اسلامی دانشگاه ها

اقدامات:

۱- ۷ - طراحی سامانه جامع نظارت و ارزیابی نظام مدیریت اسلامی دانشگاه ها

۲- ۷ - طراحی و ایجاد نظام تشویق و ارتقای رؤسا و مدیران دانشگاهی و تشویق سالانه آنان بر مبنای نتایج نظارت و ارزیابی

۳- ۷ - تدوین شاخص ها، فرایندها و ساختارهای مناسب نظارت و ارزیابی راهبردها و اقدامات نظام مدیریتی

۴- ۷ - ایجاد نهاد فرادانشگاهی جهت ارزیابی کیفی خروجی دانشگاه ها بر مبنای فلسفه و مأموریت دانشگاه اسلامی و تأکید بر بُعد فرهنگی - تربیتی

۵- ۷ - رتبه بندی دانشگاه ها و مدیران آنها براساس معیارها و ضوابط تدوین شده

۶- ۷ - مستندسازی و انتشار فعالیت های دانشگاهیان در چارچوب سند دانشگاه اسلامی با رعایت مصالح ملی

۷- ۷ - ایجاد سازوکار نظارت و ارزیابی مستمر و هدفمند نظام مدیریتی در سه سطح «شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی»، «وزارتخانه های ذیربط» و

«دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی»

فصل نهم

چارچوب نهادی و نظام اجرایی «سند دانشگاه اسلامی»

برای تحقق اهداف و برنامه های سند دانشگاه اسلامی در افق چشم انداز ۱۴۰۴، سیاستگذاری، برنامه ریزی و نظارت بر فرایند اسلامی شدن دانشگاه ها در چهار

سطح به شرح زیر صورت می پذیرد:

الف) سیاستگذاری، نظارت و ارزیابی در سطح کلان

سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کلان و نیز ارزیابی و نظارت راهبردی کلان فرایند اسلامی شدن دانشگاه‌ها بر پایه این سند بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی در صورت نیاز برای اصلاح و تصویب قوانین با مجلس شورای اسلامی تعامل خواهد داشت.

ب) برنامه ریزی و نظام اجرایی فرابخشی

شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با استفاده از همه ظرفیت آموزش عالی و سایر نهادها و امکانات کشور مسئولیت بررسی، تصویب و ابلاغ سیاست‌های اجرایی، طراحی سازوکار تحقق اهداف، اصلاح ساختارها و فرایندهای مربوط، به روزآوری و ترمیم، هماهنگی و انسجام در سیاست‌ها، برنامه‌ها و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های تحول راهبردی فرایند اسلامی شدن را برعهده دارد و گزارش پیشرفت اجرای سند و چگونگی عملکرد دستگاه‌های مربوطه را به صورت سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌دهد.

ج) برنامه ریزی، اجرا و فرهنگ سازی ستاد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و جهاد دانشگاهی مسئولیت نهادینه سازی و اجرای سند دانشگاه اسلامی و طراحی و تدوین برنامه‌های اجرایی سند در دستگاه خود را برعهده دارند و حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این سند، برنامه‌های خود را به تصویب شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی خواهند رساند.

د) اجرا و پیگیری

دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی موظف اند در چارچوب سیاست‌های اجرایی شورای اسلامی شدن و مراکز آموزشی، طرح‌ها، برنامه‌ها و بازخوردهای خود را برای اجرای این سند تدوین و برای بررسی و تصویب به ستاد مربوطه خود تسلیم نمایند.

شورای عالی انقلاب فرهنگی و به تبع آن وزارتخانه‌های ذیربط و شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی بایستی حمایت دستگاه‌های رسانه‌ای و اجرایی و استمداد از آن‌ها برای فرهنگ سازی و پیگیری مصوبات، اقدامات لازم را به عمل آورند.

این مصوبه مشتمل بر یک مقدمه و نه فصل در جلسه ۷۳۵ مورخ ۲۵/۴/۱۳۹۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی - محمود احمدی نژاد

۱۳۹۹ © حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران می‌باشد